

и П ОЛИТИКА С ИГУРНОСТ

POLITICS & SECURITY

Год. V, бр. 1, 2021

Year V, Issue 1, 2021

Висше училище по сигурност
и икономика – Пловдив

ISSN 2535-0358

ПОЛИТИКА И СИГУРНОСТ

POLITICS & SECURITY

ГОДИНА V • БРОЙ 1 • 2021

YEAR V • ISSUE 1 • 2021

Издание на Висшето училище по сигурност и икономика – Пловдив

Edition of Higher School of Security and Economics – Plovdiv

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ

проф. д.п.н. Георги МАНОЛОВ – *главен редактор*; акад. Димитър ДИМИТРОВ – *заместник главен редактор*; доц. д-р Людмила ДИКОВА – *научен секретар*; проф. д.п.н. Трендафил МИТЕВ; проф. д.т.н. Стамен СТАМОВ; проф. д-р Томо БОРИСОВ; проф. д-р Михаил МИХАЙЛОВ; проф. д-р Атанас ЛЪОНДЕВ; проф. д-р Валентина АЛЕКСИЕВА; доц. д-р Йордан БАКАЛОВ; доц. д-р Снежана ДИМИТРОВА; доц. д-р Васил ГЕОРГИЕВ; доц. д-р Валентин ВАСИЛЕВ

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

проф. д.п.н. Георги МАНОЛОВ, акад. Димитър ДИМИТРОВ, проф. д.п.н. Трендафил МИТЕВ, проф. д-р Дончо ГРАДЕВ, проф. д-р Томо БОРИСОВ, проф. д.т.н. Стамен СТАМОВ, проф. д-р Димитър РАДЕВ, проф. д-р Нели БЕНЧЕВА, проф. д.и.н. Димитър КОСТОВ, проф. д-р Атанас ЛЪОНДЕВ, проф. д-р Гарабед МИНАСЯН, проф. д-р Михаил МИХАЙЛОВ, проф. д.и.н. Димитър ЙОНЧЕВ, проф. д-р Валентина АЛЕКСИЕВА, доц. д-р Йордан БАКАЛОВ, доц. д-р Васил ГЕОРГИЕВ, доц. д-р Блага БЛАГОЕВА, доц. д-р Снежана ДИМИТРОВА, доц. д-р Валентин ВАСИЛЕВ, доц. д-р Петър НЕНКОВ, доц. д-р Пламен СЛАВОВ, доц. д-р Кремена НИКОВСКА, проф. д-р Франсоа БЛАН (Франция), проф. д.и.н. Динара ОРЛОВА (Русия), проф. д-р Любиша МИТРОВИЧ (Сърбия), проф. Никос ГУСГУНИС (Гърция)

EDITORIAL ADVISORY BOARD

Prof. Georgi MANOLOV, DPS – *Editor*; Acad. Dimitar DIMITROV, DSS – *Deputy editor*; Assoc. Prof. Lyudmila DIKOVA, PhD – *Scientific secretary*; Prof. Trendafil MITEV, DPS; Prof. Stamen STAMOV, DTS; Prof. Tomo BORISOV, PhD; Prof. Mihail MIHAYLOV, PhD; Prof. Atanas LYONDEV, PhD; Prof. Valentina ALEKSIEVA, PhD; Assoc. Prof. Yordan BAKALOV, PhD; Assoc. Prof. Snezhana DIMITROVA, PhD; Assoc. Prof. Vasil GEORGIEV, PhD; Assoc. Prof. Valentin VASILEV, PhD

EDITORIAL EDITORIAL BOARD

Prof. Georgi MANOLOV, DPS; Acad. Dimitar DIMITROV, DSS; Prof. Trendafil MITEV, DPS; Prof. Doncho GRADEV, PhD; Prof. Tomo BORISOV, PhD; Prof. Stamen STAMOV, DTS; Prof. Dimitar RADEV, PhD; Prof. Neli BENCHEVA, PhD; Prof. Dimitar KOSTOV, DES; Prof. Atanas LYONDEV, PhD; Prof. Garabed MINASYAN, PhD; Prof. Mihail MIHAYLOV, PhD; Prof. Dimitar YONCHEV, DES; Prof. Valentina ALEKSIEVA, PhD; Assoc. Prof. Yordan BAKALOV, PhD; Assoc. Prof. Vasil GEORGIEV, PhD; Assoc. Prof. Blaga BLAGOEVA, PhD; Assoc. Prof. Snezhana DIMITROVA, PhD; Assoc. Prof. Valentin VASILEV, PhD; Assoc. Prof. Petar NENKOV, PhD; Assoc. Prof. Plamen SLAVOV, PhD; Assoc. Prof. Kremena NIKOVSKA, PhD; Prof. François BLANC, DSS (France); Prof. Dinaora ORLOVA, DES (Russia); Prof. Ljubiša MITROVIĆ, PhD (Serbia); Prof. Nikos GUSGUNIS (Greece)

Редакционният съвет и Редколегията на списанието не носят отговорност за изказаните тези и цитати на източници от различните автори.

© Списание „Политика и сигурност“, година V, брой 1, 2021

© Издание на Висшето училище по сигурност и икономика, Пловдив, 2021

© Печат и подвързия: Издателски комплекс ВУСИ, 2021

ISSN 2535-0358

СЪДЪРЖАНИЕ

ПОЛИТИКА

Проф. Георги Л. Манолов

РОДОВИТЕ ПРИВИЛЕГИИ В ДРЕВНИЯ ИЗТОК 7

НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ И ОБЩЕСТВЕН РЕД

Доц. д-р инж. Йордан Бакалов

ВЛИЯНИЕТО НА КЮРДСКИЯ ВЪПРОС ВЪРХУ СТАБИЛНОСТТА
НА БЛИЗКИЯ ИЗТОК И ЧЕРНОМОРСКИЯ РЕГИОН.

НОВИЯТ РЕГИОНАЛЕН МИЛИТАРИЗЪМ НА ТУРЦИЯ..... 21

Доц. д-р Васил Георгиев

КОНФЕРЕНЦИЯТА ЗА БЪДЕЩЕТО НА ЕВРОПА

И ОБЩАТА ВЪНШНА ПОЛИТИКА И ПОЛИТИКА НА СИГУРНОСТ НА ЕС..... 45

Д-р Станимир Кожухаров

ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНОСТТА НА ДВИЖЕНИЕ

ОТ „ТЕРИТОРИАЛНА ПОЛИЦИЯ“ 57

УПРАВЛЕНИЕ

Доц. д-р инж. Максим Алашки

ЗА МОТИВАЦИЯТА: СМЯНА НА ОПЕРАЦИОННИТЕ СИСТЕМИ..... 75

Доц. д-р Костадин Марков

НОРМАТИВНО ОПРЕДЕЛЕНИ ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ПЛАНИРАНЕТО

НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ В НАЦИОНАЛНАТА КАРТА ПРЕЗ 2021 ГОДИНА 84

ИКОНОМИКА

Доц. д-р Валентин Василев

БЕНЧМАРКИНГЪТ КАТО ИНСТРУМЕНТ

ЗА УПРАВЛЕНИЕ В КРИЗИСНИ СИТУАЦИИ –

ОТ ТЕОРЕТИЧНА РАМКА КЪМ ПРАКТИЧЕСКО ПРИЛОЖЕНИЕ..... 94

ФИНАНСИ

Проф. д-р Атанас Лъондев

МИТНИЧЕСКИ КОНТРОЛ ПРИ ИЗНОС НА ИЗДЕЛИЯ С ДВОЙНА УПОТРЕБА106

Гл. ас. д-р Марин Братков

ЕМОЦИЯТА И ЦЕНООБРАЗУВАНЕТО127

ИЗИСКВАНИЯ135

CONTENTS

POLITICS

Prof. Georgi L. Manolov, DPS

FAMILY PRIVILEGES IN THE ANCIENT EAST7

NATIONAL SECURITY AND PUBLIC ORDER

Assoc. Prof. Eng. Yordan Bakalov, PhD

THE INFLUENCE OF THE KURDISH QUESTION ON THE STABILITY
OF THE MIDDLE EAST AND THE BLACK SEA REGION.

TURKEY'S NEW REGIONAL MILITARISM..... 21

Assoc. Prof. Vasil Georgiev, PhD

THE CONFERENCE ON THE FUTURE OF EUROPE

AND THE EU'S COMMON FOREIGN AND SECURITY POLICY..... 45

Stanimir Kozhuharov, PhD

ENSURING TRAFFIC SAFETY BY THE TERRITORIAL POLICE 57

MANAGEMENT

Assoc. Prof. Eng. Maxim Alashki, PhD

ABOUT THE MOTIVATION: CHANGING THE OPERATING SYSTEMS..... 75

Assoc. Prof. Kostadin Markov, PhD

NORMATIVELY DEFINED REQUIREMENTS FOR THE PLANNING

OF SOCIAL SERVICES IN THE NATIONAL MAP IN 2021 84

ECONOMICS

Assoc. Prof. Valentin Vasilev, PhD

BENCHMARKING AS A CRISIS MANAGEMENT TOOL –
FROM THEORETICAL FRAMEWORK TO PRACTICAL APPLICATION..... 94

FINANCE

Prof. Atanas Lyondev, PhD

CUSTOMS CONTROL ON EXPORTS OF DUAL-USE ITEMS.....106

Chief Ass. Marin Bratkov, PhD

EMOTION AND PRICING127

REQUIREMENTS.....137

ИЗИСКВАНИЯ

за представяне на статиите за сп. „Политика и сигурност“

РЪКОВОДСТВО ЗА АВТОРИТЕ

Настоящите насоки имат цел да улеснят авторите в подготвянето на техните текстове за приемане в списанието и евентуалното им публикуване. Опитът показва, че следвайки ги, те могат да си спестят много неудобства, позволявайки на издателите да работят бързо и качествено.

Основни изисквания

1. Технически изисквания

1.1. Авторите трябва да предоставят текста си в електронен вариант. Електронните файлове трябва да са в Word.doc формат. Три копия на хартиен носител се предоставят в редакцията на списанието на адрес: 4004 Пловдив, бул. „Кукленско шосе“ № 13, списание „Политика и сигурност“, e-mail: pechat@vusi.bg.

1.2. Текстът трябва да бъде внимателно проверен за грешки, преди да бъде представен за рецензия, редакция и публикуване. Текст, съдържащ множество правописни и граматически грешки, се връща на автора. Поправки и допълнения НЕ МОГАТ да се правят след предаване на статията.

1.3. НЕ трябва да бъдат използват никакви стилове.

1.4. Страниците НЕ трябва да бъдат номерирани.

1.5. Таблици, диаграми и други графични представяния се изисква да нямат фон, да бъдат черно-бели и вградени в текста като снимка или да бъдат представени като отделни файлове. Тяхното позициониране в текста трябва да е ясно обозначено от автора. Номерацията им да бъде с арабски цифри.

1.6. Изискват се резюме и ключови думи на статията на български и английски език (до 200 думи), както и заглавието, преведено на английски език.

1.7. Ръкописите да бъдат по стандарт А4, 1800 знака (на страница); Times New Roman 14 pt, междуредие 1,5. Максимален обем – 10 страници. Празни полета от по 2,5 см от всички страни на текста.

1.8. Дебатни статии, пояснения към предходни публикации, прегледи на книги и др. трябва да са в обем 2 – 5 страници.

2. Допълнителни изисквания

2.1. С цел спазване на изискванията за анонимност при депозиране на статията авторът я представя на електронен файл, несъдържащ никакви индикации за неговата самоличност. В допълнение се добавя отделен файл, съдържащ име, лични и професионални координати (e-mail, адрес, тел., факс, моб. тел. и т.н.), кратка биографична справка и заглавие на текста.

2.2. Приемат се само непубликувани статии (текстът да не е бил публикуван със сходна форма или съдържание другаде и да не се намира в процес на оценка или публикация от друго научно списание), което авторите удостоверяват с декларация при депозирането на статията в сп. „Политика и сигурност“.

2.3. Задължение на автора е да притежава разрешение за цитиране на публикации, защитени от „Закона за авторското право“.

3. Начин на цитиране

3.1. В рамките на текста: Например: Вж. някои бележки по... – В:... източника, както се цитира в библиографията, плюс страници; или Цит. по:... източника, както се цитира в библиографията; или с отправка към забележка под линия; или с отправка към номерацията в библиографията, например [3: 56], като 3 е номерът на цитирания източник, а 56 е страницата в него; или (Кун, Т. 1996: 48). При цитиране на източника в библиографията страниците не се отбелязват. Когато даден източник се посочва в текста или под линия без библиографско цитиране, заглавието на произведението се пише в кавички.

3.2. Обща библиография: Представя се по азбучен ред в края на статията (откъдето се взема съответният номер за цитиране в текста в квадратни скоби) в следния вид:

– ЗА КНИГА:

Кун, Т. Структура на научните революции. София: Петър Берон, 1996.

В случай, че авторите са повече от един:

Von Neumann, J. and O. Morgestern. Theory of Games and Economic Behavior. New Jersey: Princeton University Press, 1944.

– ЗА ПУБЛИКАЦИЯ В СПИСАНИЕ ИЛИ СБОРНИК НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК:

Михайлов, Ст. Косвената анкета като метод в социологическите изследвания. – В: *Поглед върху социологията днес*. София: Наука и изкуство, 1969, с. 18.

– ЗА ПУБЛИКАЦИЯ В СПИСАНИЕ ИЛИ СБОРНИК НА ЧУЖД ЕЗИК:

Smith, M. P. Postmodernism, Urban Ethnography, and the New Social Space of Ethnic Identity. – In: *Theory and Society*, vol. 21, No. 4, 1992, p. 493 – 531 (или р. 493).

– ЗА ПУБЛИКАЦИЯ В ИНТЕРНЕТ:

Грозев, К. Светът, ЕС, еврото и дълговият проблем. [онлайн]. [прегледан 23.03.2019]. <http://www.transmedia.bg/342>.

ЗАБЕЛЕЖКА: Страници се посочват само когато цитираният автор е включен в списание, сборник или интернет сборен източник.

REQUIREMENTS

for the presentation of the articles

for the magazine "Politics and Security"

GUIDE FOR AUTHORS

These guidelines are intended to facilitate authors in preparing their texts for adoption in the journal and their possible publication. Experience has shown that by following them, they can save themselves a lot of inconvenience, allowing publishers to work quickly and efficiently.

BASIC REQUIREMENTS

1. Technical requirements

1.1. Authors must provide the text in electronic form. Electronic files must be in Word.doc format. Three paper copies are provided in the editorial office of the magazine at: 4004 Plovdiv, 13, Kuklensko Shosse, Blvd., Politics and Security magazine, e-mail: pechat@vusi.bg.

1.2. The text should be carefully checked for errors before being submitted for review, editing and publication. Texts, containing numerous spelling and grammatical errors, are returned to the author. Amendments and additions CAN-NOT be made after the submission of the article.

1.3. NO styles should be used.

1.4. Pages should NOT be numbered.

1.5. Tables, charts, and other graphical representations are required to have no background, be black and white, and be embedded in the text as a picture, or be presented as separate files. Their positioning in the text must be clearly indicated by the author. Their numbering should be in Arabic numerals.

1.6. A summary and keywords of the article in Bulgarian and English (up to 200 words) are required, as well as the title translated into English.

1.7. Manuscripts should be according to A4 standard, 1800 characters (per page); Times New Roman 14 pt, line spacing 1.5. Maximum volume – 10 pages. Blank margins of 2.5 cm on all sides of the text.

1.8. Debate articles, explanations to previous publications, book reviews, etc. should be in the volume of 2-5 pages.

2. Additional requirements

2.1. In order to comply with the requirements for anonymity when submitting the article, the author presents it in an electronic file that does not contain any indications of his identity. In addition, a separate file is added, containing name, personal and professional details (e-mail, address, phone, fax, mobile phone, etc.), a brief biographical reference and the title of the text.

2.2. Only unpublished articles are accepted (the text must not have been published in a similar form or content elsewhere and must not be in the process of being evaluated or published by another scientific journal), which the authors

certify with a declaration when submitting the article in the journal "Politics and Security".

2.3. It is the author's responsibility to have permission to cite publications protected by the Copyright Act.

3. Type of citation

3.1. Within the text: For example: Cf. some notes on ... - In: ... the source, as cited in the bibliography, plus pages; or Cit. by: ... the source, as cited in the bibliography; or with a reference to a footnote; or with reference to the numbering in the bibliography, for example [3:56], where 3 is the number of the cited source and 56 is the page in it; or (Kuhn, T. 1996: 48). When citing the source in the bibliography, the pages are not marked. When a source is cited in the text or under a line without bibliographic citation, the title of the work is written in quotation marks.

3.2. General bibliography: It is presented in alphabetical order at the end of the article (where the relevant citation number in the text in square brackets is taken) in the following form:

- ABOUT THE BOOK:

Kuhn, T. The Structure of Scientific Revolutions. Sofia: Petar Beron, 1996.

In case there are more than one authors:

Von Neumann, J., and O. Morgestern. Theory of Games and Economic Behavior. New Jersey: Princeton University Press, 1944.

- FOR PUBLICATION IN A JOURNAL OR BULLETIN IN BULGARIAN:

Mihaylov, St. Indirect Survey as a Method in Sociological Research. - In: *A look at Sociology Today*. Sofia: Science and Art, 1969, p. 18.

- FOR PUBLICATION IN A JOURNAL OR PROCEEDINGS IN A FOREIGN LANGUAGE:

Smith, M. P. Postmodernism, Urban Ethnography, and the New Social Space of Ethnic Identity. - In: *Theory and Society*, vol. 21, no. 4, 1992, p. 493-531 (or p. 493).

- FOR WEB PUBLISHING:

Grozev, K. The World, the EU, the Euro and the Debt Problem. [online]. [accessed March 23th, 2019]. <http://www.transmedia.bg/342>.

NOTE: Pages are cited only when the cited author is included in a journal, anthology or online compilation source.

**Списание „Политика и сигурност“
Година V, бр. 1, 2021**

Висше училище по сигурност и икономика – Пловдив
4004 Пловдив, бул. „Кукленско шосе“ № 13
e-mail: pechat@vusi.bg; info@vusi.bg

Печат и подвързия: Издателски комплекс ВУСИ
Издателство • Дигитална печатница • Рекламно студио
e-mail: pechatnica@vusi.bg; тел.: 0882 392 740; 0888 042 437

**Politics & Security Journal
Year V, Issue 1, 2021**

Higher School of Security and Economics – Plovdiv
13, Kuklensko shose, 4004 Plovdiv, Bulgaria
e-mail: pechat@vusi.bg; info@vusi.bg

Printing and binding: Publishing complex HSSE
Publishing house • Digital printing works • Ad Studio
e-mail: pechatnica@vusi.bg; tel.: +359 882 392 740; +359 888 042 437

ISSN 2535-0358